

Täysistunto

Keskiviikko 16.10.2019 klo 14.00—20.42

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi alueiden kehittämisen ja rakennerahastohankkeiden rahoittamisesta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 51/2019 vp

Lähetekeskustelu

Ensimmäinen varapuhemies Tuula Haatainen: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 5. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään hallintovaliokuntaan.

Lähetekeskusteluun varataan enintään 45 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja.

Keskustelu

15.17 **Elinkeinoministeri Katri Kulmuni** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Käsittelyssä on hallituksen esitys laiksi alueiden kehittämisen ja rakennerahastohankkeiden rahoittamisesta annetun lain muuttamisesta. Esityksen tavoitteena on, että jo olemassa olevaan lakiin lisätään uutta kansallista alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukemiseen tarkoitettua määrärahan hallinnointia koskevat säännökset. Lisäksi esitetään eräitä teknisluonteisia muutoksia.

Hallitus esittää, että määräraha korvaisi aikaisemman, Sipilän hallituksen aikana käytössä olleen alueellisen innovaatioiden ja kokeilujen käynnistämisen määrärahan. Esitys liittyy valtion vuoden 2020 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi näin ollen yhteydessä.

Aluepolitiikasta on vahva kirjaus hallitusohjelmassa. Sopimukselliseen yhteistyöhön kaupunkien ja alueiden kanssa varataan 15 miljoonaa euroa ja maakuntien omaehtoiseen kehittämiseen 5 miljoonaa euroa ensi vuoden budjettiin. Ja juuri tästä on nyt kyse käynnissä olevassa lähetekeskustelussa, ja niistä teknisistä muutoksista, joilla saadaan nämä määrärahat sitten ensi vuonna käyttöön. Tavoitteena on rakentaa menestystä alueiden ja kaupunkien vahvuuksien ja erityispiirteiden ympärille eri toimijoiden yhteistyöllä, lisätä elinvoimaa, poikkihallinnolliseen toimintaan kannustamista, alueellisten voimavarojen kokoamista niiden yhdessä sovittujen ja määriteltyjen tavoitteiden lisäksi.

Tässä lähetekeskustelussa oleva esitys perustuu hallitusneuvotteluissa sovittuun Elinvoimainen Suomi -kokonaisuuteen. Ohjelman mukaan on tarkoitus siis maakuntien liitoille kohdentaa nopeasti, joustavasti hyödynnettävää aluekehitysrahoitusta. Maakunnilla on tietenkin keskeinen rooli aluekehityksen ja yhteistyön edistäjinä, ja tämä rooli on kyllä kauttaaltaan huomioitu vahvasti myös hallitusohjelmassa. Uskon, että kaikkien tavoitteena on vahvistaa ja tukea maakuntien toimintaa alueellisesti — paikallisesti vahvaa, elinvoim-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 51/2019 vp

maista ja vireää toimintaa. Ja näin nämä kaikki alueet luovat hyvinvointia osaltaan koko tähän maahan.

Tätä maakunnille omaehtoiseen kehittämiseen suunnattua määrärahaa on tarkoitus pystyä käyttämään varsin monipuolisesti ja joustavasti ja antaa myös välineitä siihen, kuinka syventää alueiden ja kaupunkien kestävä kasvua, elinvoimaa edistäviä hankkeita ja myös sopimuserusteisuutta. Tarkoitus on luoda useampia kuin yhtä aluetta koskeviin, samanaikaisesti myös valtakunnallisesti tärkeisiin, alueiden kehittämistä koskeviin kehittämissankkeisiin mekanismia. Ja toki ollaan myös apuna alueiden kuntien välisessä elinkeinopolitiikan yhteistyössä.

Niinpä maakuntien omaehtoinen kehittäminen antaa tietenkin mahdollisuuden toteuttaa aluelähtöisiä, alueellisesti erilaisia, nopeita, joustavia kokeiluhankkeita, helpottaa globaalisti kilpailukykyisten ekosysteemien syntyä nimenomaan sieltä paikallisesta näkökulmasta lähtien ja samalla tietenkin, mikä tärkeää, myös vahvistaa elinkeinorakennetta. Niinpä on tärkeää, että paikallisuuden, alueellisuuden roolia korostetaan, asemaa elinvoiman kasvattajana vahvistetaan, tuetaan. Nyt käsittelyssä olevien lainsäädäntömuutosten tavoitteena on luoda tähän joustava rahoitusinstrumentti, jolla pystytään maakuntien ja alueviranomaisten ja muiden alueellisten, paikallisten toimijoiden välisellä yhteistyöllä mahdollisimman hyvin tässä toimimaan. Ja en ole kyllä ikinä kuullut yhdestäkään yhdessä tehdystä asiasta, josta ei olisi syntynyt jotain uutta ja positiivista, joten sikäli tällaiseen uudenlaiseen sopimuksellisuuteen ja alueiden omaan joustavuuteen ja voimavarojen lisäämiseen luotan.

Lain on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2020.

15.21 Anu Vehviläinen kesk: Arvoisa puhemies! Ensinnäkin kiitos ministeri Kulmunille, että olette esittelemässä tätä hallituksen esitystä täällä.

Tänään tulee 25 vuotta aikaa siitä, kun Suomessa järjestettiin EU-kansanäänestys, ja voi ajatella, miten se liittyy tähän esitykseen, mutta kyllä se osaltaan liittyy. Eli ensinnäkin itse kun muistan tuota aikaa, niin silloin alettiin yhä enemmän puhua EU:n myötä myös alueiden ja maakuntien kehittämisestä ja merkityksestä, ja sitten toisaalta alueiden kehittäminen ei ollut enää pelkästään kansallista aluepolitiikkaa vaan rakennerrahastojen kautta myös olennainen osa EU-politiikkaa. Ja tämä laki jo nimeltäänkin nivoo yhteen alueiden kehittämisen ja rakennerrahastot, eli rakennerrahastoista huolimatta on kansallisella aluepolitiikalla kuitenkin valtavan iso merkitys koko Suomen kannalta, ja sen takia tämä hallituksen esitys on omalta osaltaan tukemassa tätä meidän kansallista työtämme.

Tämä hallituksen esitys toteuttaa hallitusohjelmassa sovittua hyvää aluepoliittista linjaa käytännössä, ja tämä momentin nimikin kuvastaa, mistä on kyse: alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukemiseen tarkoitettu määräraha. Myös konkretiaakin seuraa, eli ensi vuoden budjetissa on varattu 20 miljoonaa euroa tähän. Hallituksen esitys tunnistaamyös maakuntien liittojen tärkeän roolin aluekehitysviranomaisina sekä aluekehityksen ja yhteistyön edistäjinä ja vahvistaa sitä, kuten ministeri Kulmuni tuossa hetki sitten kertoi. Hallituksen esitys tukee ajatusta, että koko Suomi ja kaikki alueet ovat tärkeitä, ja että hallitus haluaa edistää omalta osaltaan eri alueiden ja kaikkien maakuntien elinvoimaa ja vireyttä. Määrärahalla tuetaan omaehtoista kehittämistä. On syytä kysyä, mitä sillä tarkoitetaan. Me keskustassa ymmärrämme tämän omaehtoisen kehittämisen siten, että luotetaan alueiden omaan kehittämistyöhön ja hoksnoikkaan siitä, mitkä asiat ja valinnat vahvistavat alueen

Pöytäkirjan asiakohta PTK 51/2019 vp

elinvoimaa, tuovat työpaikkoja ja uudistavat, vahvistavat elinkeinorakennetta, esimerkiksi vaikka matkailu.

Arvoisa puhemies! Useat tuoreet kyselyt ja selvitykset tukevat käsitystä, että suurin osa suomalaisista haluaa, että Suomessa on elämää ja meininkiä myös kaupunkikeskusten ulkopuolella. Tänään Ylen kyselyn tulokset: yli puolet vastanneista haluaisi hidastaa kaupungistumiskehitystä. Toisaalta Helsingin Sanomien kysely syyskuussa kertoi: 70 prosenttia haluaa pitää koko Suomen asuttuna. Ylen tuore uutinen Ranskasta puolestaan kertoi maanantaina, että vuosittain noin 100 000 ranskalaista muuttaa maalle. Siellä tehdyn tutkimuksen mukaan lähes 60 prosenttia ranskalaisista haaveilee muuttamisesta maalle. Eli edellä olevat esimerkit kertovat minusta siitä, että meidänkin hyväksymäämme megatrendiä, kaupungistumista, näillä hiljaisilla signaaleilla halutaan haastaa.

Kun itse aamulla kuuntelin tätä Ylen juttua, jäin pohtimaan sitä, miten arvostamani tutkija Timo Aro sitä kommentoi ja totesi — tässä aamuaisessa tutkimuksessa tosiaankin yli puolet suomalaisista haluaisi, että kaupungistumista hillitään — että se kertoo muutosvastarinnasta, ja sitten muutosvastarinnan lisäksi myös tämmöisestä alueiden kostosta. Itse pidän kyllä tätä vähän outona kommentointina. Pitäisi ehkä katsoa vähän myönteisemmässä mielessä eikä kommentoida näin negatiivisesti, jos asiat eivät käy omaan ajatteluun.

Lopuksi haluan todeta tässä, että jos suomalaisilla on vahva tahto Suomen elinvoimaisuudesta ja siitä, että koko maassa halutaan olevan elämää ja meininkiä, niin sen pitää kyllä tietysti näkyä meidän suomalaisessa kansallisessa politiikassa, hallituksen politiikassa ja niissä päätöksissä, mitä eduskunta täällä kaiken kaikkiaan tekee. Keskustassa ajattelemme sillä tavalla, että on otettava rohkeammin käyttöön aluepolitiikan eri keinoja, eikä olisi pahitteeksi, vaikka vilkaisisimme vähän Ruotsiin ja Norjaan, mitä siellä on kaiken kaikkiaan tehty.

Arvoisa puhemies! Näillä sanoin tämä ministeri Kulmunin esitys on oikein hyvä ja alueita arvostava, ja tällaisia toivomme lisää.

15.26 Pasi Kivisaari kesk: Arvoisa rouva puhemies! Ensi vuonna sopimukselliseen yhteistyöhön kaupunkien ja alueiden kanssa varataan 15 miljoonaa euroa. Lisäksi maakuntien omaehtoiseen kehittämiseen osoitetaan 5 miljoonan euron lisämääräraha ensi vuodelle. Budjettiriihessä sovittiin myös, että alueellinen kuljetustuki jatkuu, ja siihen päätettiin osoittaa pysyvästi 6 miljoonan euron lisämääräraha — erinomaista.

Hallitusohjelman Elinvoimainen Suomi -kokonaisuuden mukaan maakuntaliittojen keskeinen rooli aluekehitysviranomaisena jatkuu. Liitoille kohdennetaan nopeasti ja joustavasti hyödynnettävää aluekehitysrahoitusta. Tervehdin ilolla sitä, että hallitus ottaa entistä painokkaampaa otetta maakuntien Suomen puolesta. Sitä työtä totisesti riittää. Keskusta ei pelkää käyttää aluepolitiikka-sanaa. Se on yhteiskunnallista tasa-arvoa ja oikeudenmukaisuutta. Jokainen kotikulma on yhtä arvokas.

Arvoisa rouva puhemies! Tämä on myös tärkeä askel sille, että jokaiseen maakuntaan saataisiin sopimuksellinen kaupunkipolitiikankin väline. Hallitus on työntymässä epäkohtaan, joka on tullut tutuksi esimerkiksi Seinäjoen kaupunkiseudulla. Se epäkohta on ollut väliinputoajan rooli kaupunkipolitiikassa. Etelä-Pohjanmaan liitto ja Seinäjoen kaupunki ovat kiinnittäneet huomiota vallitsevaan kansalliseen kaupunkipolitiikkaan ja esittävät nykyistä laajemmin aluepolitiikan kokonaisuuden hahmottamista. Nyt Seinäjoen tyyppiset yliopistottomat mutta kehityspotentialiltaan suuret keskikokoiset maakuntakeskukset ja niiden ympäryskunnat ovat jääneet väliinputoajan asemaan. Seinäjoen kaupungin ja kau-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 51/2019 vp

punkiseudun kasvu on ollut viime vuosina yksi Suomen nopeimpia ja vertautuu täysin suurimpien kaupunkien kasvulukuihin. Se on kuitenkin joutunut ratkomaan maankäytön, asumisen ja liikenteen ongelmia omin voimin. Näkisin mieluusti, että myös MAL-sopimuksia laajennettaisiin uusiin kaupunkikeskuksiin, joiden kaupunkiseutu täyttää yli 100 000 asukkaan väestöpohjan.

Arvoisa puhemies! Yle uutisoi aamulla, että enemmistö suomalaisista haluaa valtion hidastavan kaupungistumista. Paras keino tähän on taata hyvän elämän edellytykset ympäri Suomen. Jokaisessa maakuntakeskuksessa tulisi olla sopimuksellinen kaupunkikehittämisen väline. Se on maakuntien Suomen tulevaisuuden varmistamista, askel oikeudenmukaisuuden ja tasavertaisen kohtelun suuntaan.

Aluepolitiikan tavoite on antaa ihmisille vapaus ja mahdollisuus valita, minne elämänsä rakentaa. Se perustuu maan eri osien omille vahuuksille. Maakuntakeskusten ja niiden seutukuntien kuuluu olla politiikkamme keskiössä ja tasavertaisena kumppanina. Niillä tulee olla keinot puolustaa maakuntia, kehittää seutujaan ja varmistaa myös maakuntien tulevaisuus. Se on uuden kokonaisen Suomen tie.

Arvoisa puhemies! Ministeri Kulmuni on ansiokkaasti käynnistänyt selvityksen paikkariippumattoman ja monipaikkaisen työn lisäämisestä eli tavoista, joilla työskentely, asuminen ja toimiminen usealla paikkakunnalla on mahdollista — erinomainen ja tärkeä avaus.

Puhemies! Keskusta tukee sekä kaupungeja että maaseutuja, ihmisen vapautta valita.

15.31 Markus Lohi kesk: Arvoisa puhemies! Haluan heti alkuun kiittää ministeri Kulmuniä erinomaisesta esityksestä. Voin sanoa, että maakunnat kiittävät tästä. On äärimmäisen tärkeää, että Suomea kehitetään tasapuolisesti koko maata ajatellen. Kun täältä eduskunnasta menen tuohon eduskunnan portaille ja katson ulos, näen siellä Finlandia-talon tai Musiikkitalon. Ne ovat paitsi helsinkiläisiä ja Helsingissä sijaitsevia rakennuksia myös koko Suomelle tärkeitä instituutioita. Yhtä lailla voi sanoa, että kun menemme kesällä vaikka vierailemaan Saimaalle, se hieno järviolue on koko Suomelle arvokasta aluetta, tai kun joku suomalainen tai ulkomaalainen tulee vierailulle Lappiin, se on koko Suomen Lappi — tai on koko Suomen Savo tai Kainuu ja niin edelleen. Meidän on siis turha rakentaa vastakkainasettelua, vaan sen sijaan me tarvitsemme Suomessa yhteen hiileen puhaltamista. Kaikissa asioissa on syytä katsoa, mikä on meidän yhteinen etumme sen sijaan, että aletaan kilpailemaan keskenämme. Kun katsomme vähänkin kauempaa maailmaa, niin Suomi on todella pieni. Kiinassa on satakunta kaupunkia, jotka ovat väestöltään suurempia kuin Suomi tällä hetkellä. Sen takia meillä jos jossakin tarvitaan ajattelutapaa, että me olemme yhtä ja me haluamme pitää huolta koko Suomesta ja kaikista suomalaisista, kaikista Suomen palveluista myös.

Nämä tuolla edellä viitatut tutkimukset, joita on ollut viimeksi tänään julkisuudessa, osoittavat, että valtaosa suomalaista on sitä mieltä, että kaupungistumisesta tulee liiallista, kaupungistumista tulee tietyllä tavalla rajoittaa ja siitä syntyviä lieveilmiöitä ja ongelmia pyrkiä hallitsemaan. Tämä on hyvä viesti meille tänne. Kun katsoin sitä tulosta, niin huomasi, että erittäin suuri osa muun muassa perussuomalaisten kannattajista oli tällä kannalla. Uskon ja toivon, että tämä haastaa täällä eduskunnassakin perussuomalaiset myös tukemaan niitä hallituksen erinomaisia esityksiä, jotka rakentavat eheää Suomea ja tasapuolista aluekehitystä. Nyt näitten tutkimusten mukaan kannattajat varmasti myös antavat kiitosta, jos näin tulette tekemään.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 51/2019 vp

15.33 **Seppo Eskelinen sd:** Arvoisa puheenjohtaja! On äärimmäisen tärkeää, [Puhemies: Puhemies!] että meillä on myös kansallisella tasolla aluekehityksen työkaluja. Niin kuin hallitusohjelmaan on kirjattu, niin tämä AIKO kuin myös maakunnan kehittämistä ovat hyviä työkaluja EU:n rakennepolitiikan ja EU:n rakennerahastojen lisäksi. Nyt sitten näyttää, että näistä ollaan kansallisestikin pääsemässä hallitusohjelman kirjausten mukaisesti maaliin. Meille Itä- ja Pohjois-Suomessa on tietysti tärkeää, että meillä on näitä aluekehityksen työkaluja, joilla pystytään sitten osaamistamme edelleen vahvistamaan. Edellisellä hallituskaudella oli kasvusopimukset kaupunkien osalta, ja niistä on hyviä tuloksia. Aiemmin on ollut Osaamiskeskusohjelma. Tämä on minusta hyvää aluepolitiikan jatkumoa aiemmille osaamisen vahvistamisen aluepoliittisille työkaluille. Siitä kiitos hallitukselle kovasti.

15.34 **Hanna Huttunen kesk:** Arvoisa puhemies! Sain olla hallitusneuvottelijana siellä Elinvoimainen Suomi -ryhmässä. Lukiessani silloin ensimmäistä kertaa sitä meidän ryhmämme toimeksiantoa ja meidän neuvottelupöytäan kuuluvia asioita — niitä oli nimittäin aika pitkä lista — olin siitä huolimatta tosi iloinen siitä, että sain olla mukana tuomassa siihen ryhmään ajatuksia ja kokemuksia kunnista, maakunnasta ja yrittäjyydestä. Kaikki ne asiat olivat minulle tosi tärkeitä ja myös varsin tuttuja luottamustoimien ja yrittäjäuran myötä.

Pidän aivan itsestänselvänä, että elinvoimainen Suomi muodostuu elinvoimaisista maakunnista. Alueella on varmaan kiistatta paras tuntemus alueen omista vahvuuksista. Siellä on kuitenkin tuntemus myös alueen eri haasteista. Siellä on tuntemus ja tuttuus niistä visioista ja keinoista, ja siellä uskotaan, että se oma alue saadaan nostettua ensinkunnan tasolla ylös ja kansainvälisestikin maailmankartalle. Maakuntia on erilaisia — ja se on muuten hyvä niin. Elinvoimaiset maakunnat muodostuvat puolestaan elinvoimaisista kunnista, ja taas sitten kuntien moottorina pyörivät ja hyrisevät ne työllistävät yritykset siellä kunnan sisällä.

Hallitusohjelman Elinvoimainen Suomi -kokonaisuuden mukaan maakuntien liittojen rooli aluekehitysviranomaisina jatkuu, ja tästä olen erittäin iloinen. Liitoilla tulee myös jatkossa olemaan keskeinen merkitys aluekehityksen ja alueitten välisen yhteistyön edistäjinä. Ja sekin on totta, että maakunnat eivät aina yksin pärjää, vaan joskus useamman maakunnan kokoonpanolla saadaan enemmän asioita aikaiseksi. Maakuntien liitoille kohdennetaan nopeasti ja joustavasti hyödynnettävää aluekehitysrahoitusta, ja se todettiin jo aikaisemminkin, että se maakuntien kehittämistä oli ennen tosi hyvä ja tehokas elementti. Tälle alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukemisen momentille on esitetty vuoden 20 talousarvioesityksessä 20 miljoonan euron ja julkisen talouden suunnitelmassa 10 miljoonan euron rahoitusta vuodelle 21. Ensi vuoden määräraha se 5 miljoonaa euroa kohdistuu maakuntien omaehtoiseen kehittämiseen, niin kuin täällä on kuultu jo useampaan kertaan, ja 15 miljoonaa euroa sopimusperusteiseen yhteistyöhön. Rahoitus tulee hallituksen kertaluonteisista tulevaisuusinvestoinneista.

On hienoa, että maakuntien liittojen mahdollisuudet tukea maakuntien omaehtoista kehittymistä vahvistuvat alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukemisen määrärahalta. Tällä budjettiesityksen määrärahalta tuetaan muun muassa maakuntien omaehtoista kehittämistä, uudistetaan elinkeinorakennetta siellä ja vastataan rakennemuutoshasteisiin. Muutoksen tuloksena liitoilla on käytössään joustava rahoitusinstrumentti, jonka avulla

Pöytäkirjan asiakohta PTK 51/2019 vp

maakuntien, alueviranomaisten sekä muiden alueellisten ja paikallisten toimijoiden välistä yhteistyötä on mahdollisuus ennestään lisätä ja vahvistaa.

Arvoisa puhemies! Keskustan mielestä aluepolitiikka tarkoittaa yhteiskunnallista tasa-arvoa ja oikeudenmukaisuutta. Se tarkoittaa sitä, että jo täältä eduskunnasta lähtee vahva viesti siitä, että koko Suomi ja kaikki suomalaiset ovat tasa-arvoisia ja yhtä arvokkaita meidän yhteiskunnassamme. Se tarkoittaa sitä, että täällä arvostetaan maakuntapäiviä juhlivia ihmisiä ja niitä karvahattulähetystöjä, jotka vilpittömästi kantavat huolta oman kotiseudun elinvoimasta. Aluepolitiikan tulee näkyä muun muassa alueellistamispäätöksinä, paikkariippumattomina työpaikkoina ja tasa-arvoisina koulutusmahdollisuuksina ympäri Suomen. Tämän hallituksen esitys on myös vahva ja tulevaisuudenuskoa lisäävä viesti kaikille alueille. — Kiitos.

15.38 Sofia Vikman kok: Arvoisa puhemies! Keskustelu EU:n rakennerahastojen tulevaisuudesta on Suomessa ajankohtainen myös tätä hallituksen esitystä laajemmin. Alkumassassa on uusi ohjelmakausi, ja monet asiat ovat muuttumassa.

Tässä yhteydessä on syytä tarkastella rakennerahastovarojen jakautumista Suomen sisällä. Eteläinen ja läntinen Suomi, johon myös oma maakuntani Pirkanmaa kuuluu, on Suomen viennin ja kasvun moottori. Sen rooli ja potentiaali on tunnustettava myös aluekehittämisessä. Hallitusohjelman kunnianhimoiset tavoitteet työllisyysasteen ja innovaatio-toiminnan suhteen ovat entistä vaikeampia toteuttaa, jos suurin osa Suomea pudotettaisiin aluekehittämisvarojen ulkopuolelle. Esimerkiksi työllistämisrahat pitää ohjata sinne, missä on työttömiä, ja yritysten innovaatiotuki sinne, missä on yrityksiä. Itä- ja Pohjois-Suomelle on tarkoitettu oma pohjoisten harvaan asuttujen alueiden tuki, joka on perusteltua säilyttää. Muutoin rakennerahastojen on kohdeltava alueita tasavertaisesti, kuten EU on Suomen osalta katsonut oikeaksi.

15.40 Eeva Kalli kesk: Arvoisa puhemies! Ylen tuore kysely kaupungistumisesta herättää tosiaan toivottavasti meitä kaikkia. Samansuuntaisia tuloksia olemme toki saaneet jo monista muistakin kyselyistä ja tutkimuksista, kuten edustaja Vehviläinen hyvin totesi. Itse ajattelen samaan tapaan, että kyse ei todella ole mistään alueiden kustosta tai näpytyksestä kaupungeille, vaan suomalaisilla on todella aito halu elinvoimaisen Suomen puolesta. Tätä siis vaaditaan niin kaupungeissa kuin maalla, niin kasvukeskuksissa kuin harvaan asutuilla alueilla, eli oman alueen väestökehitysnäkymästä riippumatta.

Käytännössä tämä tarkoittaa, että suomalaiset haluavat, että jokaisella on asuinpaikasta riippumatta mahdollisuus käydä koulua, tehdä töitä, päästä palvelujen pariin eli elää hyvää, turvallista ja terveellistä arkea kaikkialla maassa. Tämä tavoite tuntuukin yhdistävän tätä kansaa tällä hetkellä hyvin vahvasti, taitaapa yhdistää yhtä vahvasti kuin halu päästä jalkapallon EM-kisoihin pitkän odotuksen jälkeen. Toisin sanoen suomalaiset todella haluavat aidosti tasapainoisempaa aluekehitystä, ja uskon, että tämä tavoite on siis paitsi tasa-arvokysymys, varmasti monelle myös eräänlainen sivistyskysymys.

Arvoisa puhemies! Hallitusohjelmassa todetaan, että aluepolitiikan tavoitteena on alueiden välisen ja kuntien sisäisen eriytymisen vähentäminen. Tämä tietysti edellyttää monenlaisia toimia eri hallinnonaloilla. Kiitän elinkeinoministeri Kulmunia siitä määrätietoisuudesta, jolla olette tarttunut omalta osaltanne tähän haasteeseen. Esimerkkejä on monia, mutta esimerkiksi Business Finlandin kautta jaetaan resursseja, joiden hyödyntäminen on alueiden elinvoiman näkökulmasta erittäin tärkeää.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 51/2019 vp

Kysyisinkin ministeri Kulmunilta, mitä hallitus voisi tehdä, jotta myös sellaiset alueet ja seudut, joissa ei esimerkiksi ole omaa yliopistoa, pääsisivät nykyistä paremmin Business Finlandin palvelujen ja tukien pariin. Ja ehkä vielä laajemminkin: kun tämän hallitusohjelman tahto elinvoimaisesta Suomesta on selkeä, niin miten ministeri arvioisi vaikkapa ensi vuoden budjetin ja julkisen talouden suunnitelman ja hallituksen suunnitteilla olevien toimien vaikuttavuutta tämän tavoitteen saavuttamiseen?

15.43 Hilkka Kemppi kesk: Arvoisa rouva puhemies! Kiitos ministeri Kulmunille tästä hallituksen esityksestä alueiden kehittämisen ja rakennerahastohankkeiden rahoittamisesta annetun lain muuttamisesta. Päättämällä tästä hallituksen esityksestä me nähdäkseen tuemme niin maaseudun, seutukaupunkien kuin isoimpienkin kaupunkien kestävä kasvua ja elinvoimaa. Tämä ministeri Kulmunin johdolla valmisteltu hallituksen esitys on nähdäkseen aluepolitiikan ja lähidemokratian kannalta erinomainen voitto.

Haluan tukea alueiden omaehtoista kehittämistä elinkeinorakenteen uudistamisessa ja vastaamisessa rakennemuutokseen. Rakennemuutosta meillä on aivan kaikkialla Suomessa. Tämä ei ole mikään usein parjattu maaseudun tai jonkun tietyn alueen asia tai haaste. Muun muassa meillä Hämeessä muutosta on tullut teollisuuden murroksen, kaupungistumisen ja matalan syntyvyyden myötä nyt selkeästi. Myös palvelut ja yritykset elävät ajassa: moni yritys muuttaa toimintaansa tai palveluansa ilmastonmuutoksen vaatimusten edessä tai reagoi väestön muutoksiin tällä hetkellä.

Kukaan täällä ei ole varmastikaan voinut jättää huomiotta näitä väestöennusteita, joita me saimme vastikään. Ne ovat varsin synkkää luettavaa. Ne nostavat nähdäkseen tämän aluekehityksen ja myös tämän hallituksen esityksen sekä rakennerahastohankkeet aivan uuteen arvoonsa. Väestöennusteen mukaan Suomen väestökehitys muuttuu 15 vuoden päästä negatiiviseksi kaikissa maakunnissa. Ihmisiä toisin sanoen syntyy vähemmän kuin kuolee. Tämä syntyvyys- ja väestökatoon varautuminen vaativat jakamattoman huomion, ja nähdäkseen apatian sijaan meidän tulisi laittaa tuulemaan ja nimenomaan uskoa tulevaisuuteen ja rakentaa tämänkaltaisia hallituksen esityksiä, joilla vahvistetaan myös alueiden kehittymistä.

Tämä väestökato on jatkunut jo lähes kymmenen vuotta, minkä vuoksi emme voi kuitenkaan sulkea silmiämme siltä muutoksen tarpeelta. On useita asioita, joihin tulee varautua myöskin tällä hetkellä. Markkinoilla on jo nyt esimerkiksi erilaisia muunneltavia ja siirreltäviä päiväkotiratkaisuja, jotka ovat nyt monen alueen pelastus esimerkiksi lapsimäärien vähentyessä. Tämä palveluiden keskittäminen, jota usein tarjotaan ratkaisuksi, ei näyttäydä minulle ratkaisuna, vaan nimenomaan lähipalveluita tukemalla ja nokkelia uusia ratkaisuja löytämällä pääsemme eteenpäin, ja siihen tämänkaltaiset hallitukset esitykset ovat oiva keino.

Me tarvitsemme rahaa toteuttaa aluelähtöisiä nopeita ja joustavia kokeiluhankkeita sekä toimeenpanna muita hallitusohjelman mukaisia aluekehittämiseen liittyviä linjauksia. [Puhemies koputtaa] Aluepolitiikka on yhteiskunnallista tasa-arvoa ja oikeudenmukaisuutta, ja sen takana nähdäkseen tämäkin esitys seisoo.

15.46 Hannakaisa Heikkinen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Lämmin kiitos vielä keran ministeri Kulmunille tämän todella tärkeän hallituksen esityksen esittelystä, valmistelusta ja tänne tuomisesta, ja kiitos siitä tosi fiksesta keskustelusta, mitä täällä on tähän mennessä tästä käyty. Kuten tiedämme, me keskustassa emme ole koskaan hävenneet aluepo-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 51/2019 vp

litiikka-sanaa. Meille se on aina tarkoittanut sitä, että ihmisten hyvä arki on aivan yhtä tärkeä, olipa se koti suurkaupungin keskustassa, sen suurkaupungin laitamalla, lähiöissä, pienen kunnan keskustassa tai sitten aivan sen pienen kunnan pisimmän soratien päässä.

Arvoisa puhemies! Täällä on jo käyty esimerkiksi edustaja Vehviläisen ansiokkaassa puheenvuorossa hieman läpi myös Ylen tämän päivän uutisointia aluepolitiikasta ja ihmisten siihen liittyvistä arvostuksista. Tuon Ylen uutisen mukaan enemmistö suomalaisista haluaa valtion hidastavan kaupungistumista. Tuon jutun yhteydessä oli haastateltu arvostamaani tutkijaa Timo Aroa, mutta tätä hänen kommenttiaan minä hieman hämmennyneenä luin ja pohdin, mitä hän sillä tarkoittaa: ”Mielestäni valtion ei pidä puuttua sen paremmin kaupungistumisen vauhdittamiseen kuin hidastamiseenkaan, vaan ihmiset, yritykset ja muut toimijat saavat itse päättää sijaintipaikkaratkaisunsa niin kuin parhaaksi katsovat.” Tätä ihmettelen, sillä kaikkiin näihin ihmisten ratkaisuihin, yritysten ratkaisuihin vaikuttavat meidän päätöksemme: liikenneyhteydet, tiet, rautatiet, sillat, niiden kunto, lentoliikenneyhteydet, tietoliikenneyhteydet — miten pystytään etänä toimimaan mistäkin paikasta — työpaikat, puoliso työpaikat, toisaalta yrityksen näkökulmasta työntekijöiden saatavuus, koulutuksen, täydennyskoulutuksen ja elinikäisen oppimisen mahdollisuudet, yhteiskunnan jo perustuslain pohjalta takaamien palveluiden saatavuus. Mielestäni me teemme pitkälti juuri näihin liittyviä päätöksiä hallitusten esitysten käsillä ollessa, kuten nyt, ja aina, kun mietimme seuraavan vuoden budjettia — mihinkä asioihin määrärahoja allokoimme. Eli me teemme aluepolitiikkaa halutessamme tai tahtomattamme koko ajan, kun teemme päätöksiä valtion tasolla ja myös kuntatasolla.

Arvoisa puhemies! Tämän takia haluaisin nostaa aluepolitiikka-sanana oikeastaan semmoiseen uuteen arvostukseen. Se osoittaa vain sitä, että me kansanedustajina edustamme ihmisiä eri puolilta Suomea ja tuomme mukanaamme terveiset siltä alueelta ja puolustamme myös osin sen alueen elinvoimaa, ihmisiä, mutta toivottavasti aina niin, että meillä näkemys yhteisestä hyvästä säilyy siellä takana. Terve ylpeys oman alueen voimavaroista ja halu kehittää sitä ei tarkoita sitä, että olemme toisten alueitten kehittymistä ja hyvää kehitystä vastaan. Kuten ministeri Kulmuni totesikin, on hienoa, että Suomi saa erilaistua, mutta eriarvoistuvan emme halua tämän rakkaan kotimaamme.

15.50 Heikki Autto kok: Arvoisa rouva puhemies! Suomi elää viennistä, hyvinvointimme rahoitetaan vientielinkeinojemme tuomilla tuloilla, ja vientielinkeinomme perustuvat tietysti hienon, laajan maamme eri alueiden vahvuuksista kumpuaviin pitkiin arvoketjuihin, joten tasapainoinen alueiden kehittyminen on paitsi tärkeää ja järkevää, myös aivan välttämätöntä, jotta Suomi on menestyvä maa myös tulevaisuudessa. Tästä näkökulmasta hallituksen esitys on hyvä ja perusteltu, ja on hienoa, että hallitus haluaa tehdä myös aktiivisia aluekehittämistoimenpiteitä, joilla mahdollistetaan myös alueiden omaehtoinen kehitystoiminta. Varmasti nimenomaan sieltä alueilta nähdään parhaiten, mitä uusia ajatuksia ja kehittämistoimenpiteitä on syytä viedä eteenpäin.

Huoli tietysti liittyy siihen, että tällaisen toiminnanhan pitää olla jatkuvaa, pitkällä aikajänteellä, eikä pidä ajatella tätä vain kertaluonteisena investointina, niin kuin hallitus nyt tekee. Toki tietysti kehittämistoimia voidaan ajatella myös investointina, mutta toivon, että tämä kehitystyö ei pääty, vaan tämäntyppistä tasapainoista alueiden kehittämistä pyritään tulevaisuudessakin jatkamaan. Tässä mielessä se, että valtion omaisuutta myydään ja tällaisilla kertaluonteisilla tuloilla sitten tällaisia ehkäpä kuitenkin pysyviä menoja katetaan, on hieman huolestuttavaa. Ja tässä mielessä itse asiassa ajattelen niin, että hallituksen esi-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 51/2019 vp

tys ja tavoite on aivan oikea, mutta vielä parempi Suomen kannalta olisi se, että tätä aktiivista aluekehitystyötä vauhditettaisiin sillä, että hallitus tekisi myös entistä aktiivisempia työllisyyspoliittisia toimia, joilla mahdollistetaan se maakuntien mahdollisuuksista kumpuavan elinkeinotoiminnan kehittyminen niin, että uusia työpaikkoja syntyy. Hyvää työllisyyspolitiikka on myös parasta aluepolitiikkaa, ja mielestäni se on hallituksen tuleville toimille hyvä ohjenuora.

Arvoisa puhemies! Kun myös ministeri on tässä aktiivisesti kanssamme keskustelemassa asiasta, niin vähän laajemmin ehkä haluaisin kysyä arviota siitä, miten nämä aluekehitystoimenpiteet näyttäytyvät tulevina vuosina ottaen huomioon EU:n tulevan rahoituskehityksen, toisaalta myös rakennerahastokauden näkymät. Taustaksi ehkä voisin, arvoisa puhemies, sanoa sen, että niissä maissa ja niillä alueilla, joissa kaikkein voimakkaimmin on käytetty EU:n rakennerahastoja, jostain syystä myös kriittisyys EU:n toimintaa kohtaan on kaikkein suurinta. Olisiko se vielä suurempaa, jos siellä ei olisi näitä EU-tukia käytetty? En tiedä, [Puhemies koputtaa] mutta varmasti tuolla yleisellä eurooppalaisella tasolla on hyvin kriittinen suhtautuminen siihen, [Puhemies koputtaa] miten näitä tukia käytetään. Mikä näiden tulevaisuus ministerin käsityksen mukaan on?

15.54 Mari-Leena Talvitie kok: Arvoisa puhemies! Täällä on käyty hyvää lähetekeskustelua tästä laiksi alueiden kehittämisen ja rakennerahastohankkeiden rahoittamisesta annetun lain muuttamisesta. Jatkamme sitten tuolla hallintovaliokunnassa.

Tietenkin on tärkeää jokaiselle alueelle — erityisesti viime aikoina on puhuttu kestävästä kasvusta ja elinvoimasta ja siitä, mistä se muodostuu. Se on monilla alueilla sitä, että saatavuus on kunnossa, liikenne- ja logistiikka-asiat toimivat. On kyse koulutus- ja työpaikoista. Me tiedämme kaikki, että viimeisten 20 vuoden ajan suurin osa meidän työpaikoistamme on syntynyt nimenomaan mikroyrityksiin ja pk-yrityksiin. On myös kyse innovaatioista ja elinkeinopolitiikan kyvystä uudistua. Erityisesti Oululle ja Pohjois-Suomelle monet rakennerahastohankkeet ja muut ovat olleet viime aikoina melkein päelinehto, jotta olemme pystyneet ict-murroksessa uudistumaan.

Kysyisinkin nyt, kun arvoisa ministeri on täällä paikalla ja ansiokkaasti ja vastuullisesti kuuntelee meidän keskusteluamme: On myös tärkeää, että pystymme näissä rahoitusinstrumenteissa menemään sellaiseen joustavuuteen, ketteryyteen, jossa paikallinen yhteistyö kumpuaa nimenomaan alueellisista osaamistarpeista ja siitä elinkeinoelämästä. Mitä mahdollisuuksia tämä laki tai tulevat lait näihin tämmöisiin erilaisiin rahoitusinstrumenttien joustavuuteen tuo?

Jaan tässä salissa myös yhden huolen, joka on tullut ilmi viime vuosina monista hanke- ja projektityöntekijöiden sähköposteista. On tavallaan huoli siitä, että hankerahoituksella tehdään hyviä asioita mutta ne eivät mene sitten käytäntöön, kun on kyse hankkeista ja projekteista. Joku kysyi jopa, ovatko projektisuunnitelmat ja kirjalliset tuotokset sittenkin tärkeämpiä kuin se, mitä sillä työllä saadaan aikaan.

Sitten ihan loppuun, arvoisa puhemies: on tärkeätä, että puhutaan aluepolitiikasta. Hieman kuitenkin viimeiset puheenvuorot, joita kuuntelin, osuivat korvaan. Useat keskustalaiset, hyvinkin arvostamani kollegat, kertoivat, että heille aluepolitiikka merkitsee nimenomaan sitä, että jokainen omasta asuinpaikastaan riippumatta on yhtä tärkeä ja tasa-arvoinen. En tiedä, tuleeko se sitten pohjalaisesta taustastani, kun on pienessä kylässä kasvanut ja sieltä maailmaan ponnistanut, että se tulee ainakin itselleni ihan arvoasenteesta. Koen, että suomalainen yhteiskunta on juuri sen takia niin mainio ja rakastettava yhteiskunta ja

Pöytäkirjan asiakohta PTK 51/2019 vp

ympäristö, että jo meidän perustuslakimme sanoo, että jokainen tässä maassa on ihan yhtä arvokas, yhdenvertainen ja tasa-arvoinen riippumatta asuinpaikasta, omasta taustastaan. Henkilökohtaisesti itselleni se ei ole aluepolitiikkaa, vaan se on kyky ajatella ihan suomalaisittain.

15.57 Mikko Kärnä kesk: Arvoisa rouva puhemies! Aivan ensimmäiseksi kiitokset ministerille erinomaisesta esittelystä ja erinomaisesta esityksestä. Kiitos myös kollegoille hyvästä keskustelusta.

Kun meillä puhutaan aluekehityksestä ja kaupungistumisesta, kaupungistuminen esitetään yleensä globaalina megatrendinä, joka on väistämätön myös Suomessa, mutta samalla on hyvä huomata, että itse asiassa kaupungistuminen laajamittaisena ilmiönä on päättynyt jo vuosikymmeniä sitten. Kiina kaupungistuu, hyvät ystävät, tällä hetkellä. Mitä meillä täällä Suomessa on? Meillä on yksi 650 000 asukkaan pikkukaupunki. Tämänkin takia on äärettömän tärkeää, että me pidämme huolta siitä, että koko maan voimavarat tulevat hyödynnettyiksi ja että jokaisella ihmisellä on mahdollisuus rakentaa elämänsä ja yrittää, tehdä työtä missä päin tahansa Suomea. Tämän vuoksi on äärettömän tärkeää, että Rinteen—Kulmunin punamultahallitus on nostanut tasapainoisen aluepolitiikan politiikkansa keskiöön.

Haluaisin tässä myös muistuttaa edustaja Auttoa, joka peräänkuulutti sitä jatkuvaa kehitystä, harvaan asutun maaseudun parlamentaarisen työryhmän työstä, jota yhdessä tehtiin. Kiitos siitä kaikille puolueille. On uskomattoman hienoa, että tämän työryhmän esityksistä noin 70 prosenttia päätyi tuonne hallitusohjelmaan ja hyvä hallitus vie nyt niitä tässä vaiheessa eteenpäin.

Monen kollegan tavoin ilahduin itsekkin tämän aamun uutisista, siitä että suurin osa suomalaisista haluaisi hidastaa kaupungistumista. Haluan muistuttaa myös IPCC-raportista, jonka mukaan kaupungistuminen ilmiönä on yksi sellainen, joka kiihdyttää ilmastonmuutosta. Tämänkin takia tasapainoinen aluepolitiikka on tärkeää.

Kun meillä on tämä globaali megatrendi, kaupungistuminen, meidän tulee ymmärtää, mitä se voi tarkoittaa Suomen kokoiselle pienelle maalle. Kaupungistumisen on todettu esimerkiksi lisäävän puhtaan ruuan kysyntää ja hintaa. Ihmiset haluavat tuolta kaupungeista sitten lomamatkoille maaseudun rauhaan. Lappia suosittelen kohteena erityisesti. Meidän täytyy pohtia, miten tähän haasteeseen vastataan.

Täytyy nyt vielä loppuun todeta se, että olen arvostanut kyllä itsekkin tohtori Timo Aroa, mutta monen kollegan tavoin en ymmärrä näitä hänen kommenttejaan tämän päivän lehdestä. Ehkä ne kielivät pettymyksestä, koska meillä on tässä maassa valtavasti tahoja, jotka haluaisivat tätä pakkokaupungistumisen ideologiaa viedä eteenpäin. Olen hyvin ylpeä, että Rinteen—Kulmunin punamultahallitus ei näin tee. Kiitos siitä.

Ensimmäinen varapuhemies Tuula Haatainen: Tähän on käytetty nyt tähän varatut 45 minuuttia. Kysyn ministeriltä, haluaako ministeri vastata. Kaksi minuuttia, olkaa hyvä, ja sitten mennään eteenpäin.

16.00 Elinkeinoministeri Katri Kulmuni: Arvoisa rouva puhemies! Totta tosiaan, kuten täällä keskusteluissa on todettukin, mielenkiintoisella tavalla kuluneen vuoden aikana, kun on tehty isoja kansallisia kyselyitä ja tutkimustuloksia median toimesta, on tullut aika samanlaisia viestejä niin Yleisradion puolelta kesältä 2018 kuin muutama viikko sitten Hel-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 51/2019 vp

singin Sanomien toimesta — ja tämänpäiväiseenkin uutisointiin täällä on viitattu — joten sikäli tämä kansallinen keskustelu aluepolitiikasta ja aluekehityksestä on erittäin ajankohdainen, ja on hyvä, että sitä käydään myös julkisuudessa.

Täällä tuli kysymys edustaja Kallilta liittyen tähän yrityslähtöisyyteen ja alueelliseen läsnäoloon. Hallitushan laittaa erittäin merkittäviä panostuksia vientiin ja kasvuponnisteluihin nimenomaan Business Finlandin kautta. Ja se omakin selvitystyö, mitä elinkeinoministeriössä on laitettu liikkeelle, tähtää nimenomaan siihen, että me voimme varmistua siitä, että meidän yrityksemme kautta maan, jossa on erittäin erilainen elinkeinorakenne kullakin alueella, pystyvät saamaan kaikki ne palvelut, mitä elinkeinoministeriö tarjoaa. Ja tässä tietenkin ammattikorkeakoulujen, ylipäänsä korkeakoulujen, yhteistyö vientiyritysten kanssa ja kyseisen alueen kanssa on aivan keskeinen.

Täällä kysyttiin edustaja Talvitien toimesta tästä joustavuudesta. Nimenomaan 5 miljoonaa euroa on tarkoitus maakuntien laittaa rahaa nyt eteenpäin niistä alueellisista ja paikallisista lähtökohdista riippuen, ja tämä mielestäni liittyy myös tähän edelliseen kysymykseen siitä, kuinka sitten näitä alueellisia erityispiirteitä voidaan huomioida.

Haluan vielä todeta, että totta, jatkuvuutta tarvitaan viime kaudelta tähän kauteen. Nämä ovat toistaiseksi olleet niin kärkihankerahoitusta kuin kertaluonteista rahoitusta — kuten nytkin — mutta hyvä, että vaalikaudesta toiseen sitä tulee. Ja vielä tietenkin liittyen siihen suureen keskusteluun eurooppalaisesta rakennerahasto-, rahoituskehityksestä, josta neuvotellaan edelleen: kansallisesti uskon, että sopimukseen ohjelmista ja rahoituksesta päästään, kuten aina on päästy, hyvässä yhteishengessä.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Keskustelu ja asian käsittely keskeytetään. Asian käsittelyä jatketaan tässä istunnossa päiväjärjestyksen muiden asiakohtien tultua käsitellyiksi.

Keskustelu keskeytettiin kello 16.02.

Keskustelua jatkettiin kello 20.30.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Nyt jatketaan aiemmin tässä täysistunnossa keskeytetyn asiakohdan 5 käsittelyä.

20.30 **Mikko Kinnunen kesk:** Arvoisa herra puhemies! On äärettömän arvokasta, että saamme koko Suomen kukoistamaan — että Helsinkiin rakennetaan pääkaupungin ja koko Suomen yhteinen yhteisöllinen olohuone Oodi, että Reijälle rakennetaan Kivatien koulu ja Niemenkartanon hirsikoulu, jotka toimivat reijäläisten olohuoneina ja joissa toteutetaan esimerkiksi kansanopiston yrittäjäopiskelijoiden toimesta messut, joihin tullaan läheltä ja kaukaa. Hyvinvoiva Suomi koostuu hyvinvoivista kaupunkiseuduista, maakunnista, seutukaupungeista, kunnista, kylistä, kortteleista ja kaupunginosista.

Arvoisa puhemies! Olemme käsitelleet tänään hallituksen esitystä alueiden kehittämisen ja rakennerahastohankkeiden rahoittamisesta annetun lain muuttamisesta. Iloitsen siitä, että voimme käyttää alueiden kestävästä kasvusta ja elinvoimaa varten ensi vuonna 20 miljoonaa euroa. Siitä menee sopimukselliseen yhteistyöhön kaupunkien ja alueiden kanssa

Pöytäkirjan asiakohta PTK 51/2019 vp

15 miljoonaa ja maakuntien omaehtoiseen kehittämiseen 5 miljoonaa. Kiitos tästä hallitukselle ja ministeri Kulmunille.

On mahdollisuus lisätä alueiden elinvoimaa kehittämällä jokaisen alueen omia vahvuuksia. Huolehditaan hyvän elämän edellytyksistä maamme eri puolilla. Alueet voivat erilaistua ja erikoistua, profiloitua, mutta ne eivät saa eriarvoistua. Koulut eivät saa karata liian kauas — eivätkä muutkaan palvelut. Kun liikenneyhteydet ja tietoliikenneyhteydet toimivat, ne mahdollistavat monen unelman muuttua luonnon keskelle puhtaana, lähinaapurissa tuotetun ruuan äärelle ja tehdä sieltä käsin etätyötä. Nyt tarvitaan aluekehitystä tukeva ja toimiva rahoitusinstrumentti. Tarvitaan maakuntien liitoille joustavasti eteenpäin välitettävää aluekehitysrahoitusta. Saamme sen tämän esityksen kautta jo ensi vuoden alusta alkaen. Maakunnan liitto on alueen kuntien yhteinen liitto ja kuntayhtymä, jonka tehtävänä on maakuntakaavoituksen lisäksi alueiden kehittäminen. Liitto vaalii monipuolisesti alueensa kulttuuria ja perinteitä verkottamalla alueensa toimijoiden kanssa. Tavoitteena on henkisen ja taloudellisen hyvinvoinnin edistäminen.

Arvoisa puhemies! KehittämISRaha tulee käyttää joustavasti. Hankkeiden tulee syventää alueiden ja kaupunkien kestävä kasvua. Hyvin hoidetut tavoitteelliset hankkeet voivat saada kylät, kunnat ja kaupungit pitempiaikaiseen ja pysyvään yhteistyöhön, johon ei enää välttämättä pidemmällä juoksulla tarvita valtion tukea. Kehittämishankkeiden tulee vahvistaa alueiden elinkeinorakennetta, tukea yrittäjyyttä sekä oppilaitosten ja yritysten välistä yhteistyötä ja synnyttää alueille uutta työtä ja elinvoimaa. Näin edistämme jokaisen suomalaisen hyvää elämää ja mahdollisuuksia hankkia elantonsa, käydä koulua, perustaa perhe, kasvattaa lapsia ja toteuttaa elinikäistä oppimista ja voida hyvin asuinpaikasta riippumatta eri puolilla tätä upeaa Suomenniemeä.

20.35 Mari Holopainen vihr: Arvoisa puhemies ja arvoisat edustajat! Jotta pärjäämme, tulee maan kannalta myös Uudenmaan alue huomioida. Ehkä puhumme usein alueista ja viittaamme tällä termillä muihin kuin kaupunkialueisiin, mutta olisi tosi tärkeätä huomioida, että tämän hallitusohjelman puitteissa todellakin olemme koko Suomen asialla ja siihen kuuluu myös esimerkiksi pääkaupunkiseutumme. Onkin tärkeätä, että kaikki toimenpiteet ja investoinnit ja myöskin rakennerahastot jaetaan siten, että ne tasapuolisesti tuottavat tuloksia ja vaikuttavuutta. Uudenmaan osuus Suomen bruttokansantuotteesta on lähes 40 prosenttia, joten ihan pienestä merkityksellisyydestä emme voi puhua, ja tällä hyvinvoinnilla pystymme myös rahoittamaan paljon sitä hyvää, mitä Suomeen syntyy. Ja toki meillä on muitakin tärkeitä kaupunkialueita elinkeinopoliittisesti. Olisi tärkeätä, että elinkeinopoliitikasta puhuttaessa myös kaupunkien elinkeinot huomioitaisiin. Ne eivät ole esimerkiksi näitä meidän perinteisiä teollisuusalojamme, joista olemme ehkä tottuneet puhumaan, vaan meillä on monipuolinen elinkeinorakenne monissa kaupungeissa, ja myöskään ihan kaikki uudet yrittäjät eivät ehdi tämmöistä poliittista vaikuttamistyötä tekemään niin ahkerasti kuin ehkä jotkut vakiintuneemmat toimijat, joten on tärkeää arvioida, mikä meidän koko Suomea hyödyttävä aluepolitiikka on, ja on hienoa, että myös kaupunkistrategiaan panostetaan tällä hallituskaudella.

En näe, että tässä on Suomen sisällä keskinäistä kilpailua, vaan enemmän kyse on siitä, että eri alueilla, eri kaupungeissa täytyy löytyä juuri niille sopivia elinvoimatekijöitä. Todellakin esimerkiksi pääkaupunkiseutu tai vahvasti kasvava ja kehittyvä Tampere tai Turku tai Oulu tai mikä tahansa meidän kaupungeistamme kisaa vähän erilaisilla alueilla. Pääkaupunkiseudun osalta meidän pitää pärjätä suhteessa meidän pohjoismaisiin pääkaupun-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 51/2019 vp

keihin tai eurooppalaisiin kaupunkeihin ja olla houkutteleva asumis- ja investointiympäristö. Ja siihen vaikuttavat esimerkiksi tällaiset koulutuspoliittiset päätökset kuin onko meillä englanninkielistä tai muun kielistä opetusta ja varhaiskasvatusta tarjolla, ja tämän kaltaisiin asioihin ollaan yritetty panostaa. Ja tämä mainittu Oodi on toki yksi sellainen tekijä, joka on hyvä esimerkki myös täällä vierailevien ja täällä asuvien suomalaisten ja muualta tulevien hyvinvoinnista ja siitä kiinnostavuudesta, jota pystytään luomaan pääkaupunki-seudulle ja koko Suomeen.

Eli meidän pitäisi laajentaa sitä käsitystä siitä, mikä on elinkeinopolitiikkaa, ja myös satsata sen elinkeinopolitiikan elinkeinorakenteen monipuolistamiseen, kuten nyt meillä onkin tavoitteena, ja sitten toki huomioida ehkä välillä ne upeat asiat, joita eri puolella Suomea on, joita ei ole ihan osattu arvostaa, läheltä ei välttämättä näe aina omaa kotikaupunkiansa. Oli kyse sitten jostakin kansallispuistosta tai kulttuurinähtävyydestä, niin meillä on myös paljon kulttuurikohteiden korjausvelkaa, joka olisi sellaista, johon kannattaisi satsata alueiden kiinnostavuuden kannalta ja toki sen meidän kulttuurihistoriamme kannalta.

Meillä on upeita alueita. Kehitetään niiden vahvuuksia, muistetaan, että alueisiin kuuluvat myös kaupungit ja kaupungeissa on myös erilaisia alueita sisällä ja kaikki kaupunkien alueet eivät ollenkaan voi niin hyvin kuin toiset. Tämä olisi myös tärkeä huomioida. Meillä on monta esimerkkiä alueista, joissa esimerkiksi lasten mahdollisuudet jatkokoulutukseen ovat ihan erilaiset kuin toisilla alueilla. Totta kai myös kaupunkipolitiikalla tähän yritetään tarttua mahdollisimman paljon, mutta olisi hyvä, että myös valtiollinen ja kansallinen huomio kiinnittyisi siihen, että erilaisissa kaupungeissa ja kunnissa on eriarvoisia alueita jo tällä hetkellä. — Kiitoksia.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin hallintovaliokuntaan.